

“İHLAS” KAVRAMI VE YOBAZLAŞMA

□□□□□□

İhlas; mertlik ve netliktir. Olduğundan başka türlü görünmeye ve insanların gözüne girmeye tenezzül etmemektir. İhlas; her işinde Allah’ın rızasını gözetmek ve bununla manevi huzura ve doyuma erişmektir.

Dinde ihlas: İslam’ın sadece kolayına gelen tarafına değil, tamamına sahip çıkmak... Kendisini, Kur’an’ın bütününe muhatap saymak... Dinimizin sadece iman ve ibadetle ilgili değil... Emanet, hürriyet ve adaletle ilgili hükümlerinin de uygulanmasını arzulamak ve bu amaçla çalışmaktır.

Kur’an’ı dışlayarak kurulan dengesiz ve değersiz bir ahlak düzeninin tahribatından... İnancını yaşayan Müslümanları sindirmeye ve insanları sömürmeye çalışan bir sistemin varlığından rahatsız olmayan ve hatta zulmün devamına destek çıkan bir kimsenin, ihlastan bahsetmesi riyakârlık, samimiyetten bahsetmesi sahtekârlıktır.

İbadette ihlas: Onları Allah emrettiği için, Peygamberin öğrettiği şekilde, İslam’ın şart koştuğu kadar, öngörülen zaman ve mekânda ve önem ve öncelik sırasına göre yapmaktır. Nafilelerle uğraşmaktan, farzlara fırsat bulamayan tiplerden olmamaktır. Farz, vacip ve sünnetleri, onlara ihtiyaç ve iştiyak duyarak yerine getirmeye çalışmaktır.

Hayırlı hizmetlerde ihlas: Gösterdiği gayretlerin sonucu, dünyalık servet, şöhret ve etikete talip olmamaktır.

İhlas: Milletin ve ülkenin çıkarını, kendi özel meşrebinin, tarikatının ve partisinin üstünde tutmaktır. Örneğin bir seçim sırasında; kendi tarikatımıza, meşrebimize, vakfımıza ve derneğimize özel yararlar sağlayan, ama ülkeye ve millete zarar vereceği ve zulüm edeceği belli olan bir partiye oy verenlerin, ihlastan ve insanlıktan bahsetmeleri sadece edebiyattır.

Şahsi ilişkilerde ihlas: İnsanları Allah için sevmek ve hayra yatınlığına göre dost edinmektir. Onlara; etiketine ve etkinliğine göre değil, takvasına ve teslimiyetine göre kıymet vermektir. Gerçek ihlas; kusurlarımızı söyleyen ve öğüt verenleri, bizi övenlerden daha değerli görmektir.

İhlas: Her şeyi Allah'tan bilmek, Allah'tan beklemek, O'nun takdirine ve taksimine rıza göstermektir. Ama ne yazık ki, günümüzde sevgiler göstermelik, saygılar sahtedir. Yapılan hayır ve hizmetler bile, menfaat ve hürmet devşirmeye yöneliktir. Güler yüzlü ve güzel görünümlü nice çehreler vardır ki, bunlar münafık ve marazlı ruhları gizleyen birer maskedir.

Maalesef, köpükten köprüye benzeyen sahte mürşitler çoğalmıştır. Sahil-i selamete ulaşayım diye, bunların üzerinden geçmeye kalkanlar, azgın sellere kapılıp daha büyük felaketlere sürüklenmektedir. Çağımızda en zorlu iş, gerçekleri yüklenmek ve sahiplenmektir. Çünkü "doğru"lar pahalıdır ve doğruluk riskli ve çetindir. Ama, her şeye rağmen, gerçeklere sahip çıkanlar ve doğruları savunanlar onurlu ve şerefli.

Eğrilik ise kolaydır ve yalanlar, ucuz ve çürük bir malzemedir. Ne var ki eğriliği kabullenenler, basit ve bayağı kimselerdir. Kendi rahatı ve menfaati için, başkalarını zahmet ve zarara sokanlar, sorumsuz ve seviyesiz kişilerdir. Böylesi fertlerin çoğaldığı toplumlar huzura hasrettir. Çünkü bir toplumdaki ayrılık ve düşmanlıkların başlıca nedenleri: Irkçılık, siyasi kutuplaşma, sosyal dengesizlik ve adaletsizliktir.

Ve yine bir toplumda huzur ve güvenin garantisi; ahlak, ekmek, dayanışma ve beraberliktir.

Unutulmasın ki "İnsan hakları, özgürlük ve ilerlilik" gibi kavramları kullanıp millete zulmedenler, bir gün mutlaka bilinçlenecek ve bilenecek olan toplumun nefreti altında ezilecektir. Evet; işte ihlas, hiçbir şart ve şekilde, asla yalana ve hilekârlığa tenezzül ve tevessül etmemek ve dürüstlükten vazgeçmemektir. Menfaatini şerefinden üstün tutanlar, ne ihlase ne de insanlık onuruna erişemeyecektir.

İman ve ihlas, ciddiyet ve cesaret gerektirir. Kaypaklık ve korkaklıkla beraber, samimi ve sağlam bir karakter, asla bir arada yürümeyecektir. Kâfirlerin ve kötülerin zararlarından korkarak Hakkı savunmaktan kaçanlar, sonunda zulmün ateşine odun olurlar. Karanlıklara karşı en azından bir mum yakanlar ise, aydınlık çağlara kapı açarlar. Zalimlerin aziz ve yoğun, mazlumların ise aciz ve yorgun olduğu bir dönemde, ilimle beslenmiş sağlam ve sapmaz bir imana sahip olmayanlar, İslami gerçekleri ve insani gerekleri savunamazlar. Çünkü korkak kimselerde olgun iman, imanı zayıf kimselerde ise dolgun vicdan bulunamaz.

İhlas: İnsanlardan gelen sıkıntı ve saldırıları bile Allah'tan bilmek ve her halde kusuru kendi nefsinde aramaktır.

İhlas: Eksikliğini ve acizliğini görmek, her geçen gün olgunluğa doğru bir adım daha yaklaşmaktır.

İhlas: Allah için konuşmak, Allah için çalışmak ve bütünüyle Allah için yaşamak; ve insanlar görüp beğensin diye onları Allah'a şirk koşmamaktır.

İhlas: “Hüküm”le amel etmeyi, ama olayları “Hikmet”le seyretmeyi bilmektir.

İmtihanın hikmeti ve kaderin hükmüyle, insan nefsi, küfran-ı nimete ve kötülöklere meyilli yaratılmıştır. Ne var ki Cenab-ı Hak: **“Nefislerin hem fücürünü hem de takvasını ilham edip (öğretmektedir). Artık nefsinin (küfür ve kötülükten) temizleyen felaha ulaşmış, onun (gizli-açık günahlarını) örtüp, saklayan ise felakete uğramıştır.”**[1]

Kesinlikle bilmemiz ve kabullenmemiz gereken gerçek şudur ki; Cenab-ı Hak her şeyi, bir kader ile yaratmıştır.[2] Ve yeryüzünde bulunan ve nefislerimizde oluşan her türlü musibet (başta gelen bütün olaylar), Allah tarafından yaratılmadan önce bir Kitapta (kader

programında yazılmış) bulunmaktadır.[3]

Hidayet bulmak, iman, ibadet ve istikamet üzerinde olmak da, yine Cenab-ı Hak'kın bir lütfudur. Çünkü, **“Rabbimiz her şeye yaratılışını veren ve sonra hidayet (hayır ve hizmet) yolunu gösterendir.”[4]**

Allah (C.C.) mülkündeki tercih ve tasarrufundan dolayı, hâşâ sorumlu ve suçlu sayılamaz. Bazı insanları ve varlıkları seçmek ve şereflendirmek, O'nun hem hakkı, hem de hikmetidir. **“Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. Seçim onlara ait değildir.”[5]**

Bu nedenle; **“Bize isabet eden (kendimizden zuhur eden bütün) iyilikler Rabbimizden, bize isabet etmiş (işlemiş olduğumuz) tüm kötülükler ise nefsimizdendir.”[6]**

Evet hidayet bulmamız... Bereketli çalışmalarımız... Bilgi ve beceri kazanmamız... Verimli ve başarılı olmamız... Bunların hepsi Cenab-ı Hak'kın bizlere olan ikramı ve ihsanıdır. Ama günahlarımız, isyanımız, kötü alışkanlıklarımız ise, nefsimizin huyu ve hatasıdır.

“Başımıza gelen her türlü musibet, kendi ellerimizle işlediğimiz (kötülükler) yüzündendir. (Allah C.C.) pek çoğunu da affetmektedir.[7]

Uğradığımız bela ve hastalıklar ve çektiğimiz sıkıntı ve sorunlar; hem denenmemiz, pişmemiz ve yetişmemiz gibi hikmetler yanında; bir de asıl işlediğimiz günah ve kötülükler nedeniyledir.

Bütün musibetler; ya geçmişteki günahlarımızın ertelenmiş (te'cil edilmiş) infazıdır. Veya hazır günahlarımızın peşin verilmiş (ta'cil edilmiş) cezasıdır. Ya da; haram yemek, yalan söylemek ve ibadetleri terk etmek gibi kebair günahların ikazıdır. Yahut bunlar; riya, kibir, enaniyet gibi kalbi marazlardan kurtulmamızın ilacıdır. Belki de; hıyanet, hakaret, haset ve fesat gibi teşkilat ve cemaat içi haksızlık ve hastalıkların belasıdır. Veya Cenab-ı Hak'la ilgili sui zanlardan ve gizli itirazlardan kurtulmamıza ve ıslahımıza yönelik alarm ve uyarılardır. Hatta belaların bazısı, İslam ahlakını hâkim kılmakla ilgili görev ve sorumluluklardan kaçmanın ve bazı yetkileri istismara kalkışmanın verdiği sıkıntılardır.

Hatta bütün bu günah ve isyanlar daha ileri boyutlara ulaşırsa, Cenab-ı Hak; ya o kimseleri kökten helak etmekte,[8] veya imandan nasiplerini kesmektedir.[9] Yaptığımız kötülöklere karşılık hemen ceza görmemiş olmamız ise, Allah'ın imtihan hikmeti ve sonsuz rahmeti ile kullarına fırsat ve ruhsat vermesindedir. Yoksa, **“Allah, insanları işlediklerine karşılık hemen yakalayıp (cezalandırırsaydı), yeryüzünde tek bir canlı bırakmaması gerekirdi. Ama onları belli bir süreye kadar ertelemektedir. Süreleri gelince gereğini icra edecektir. Doğrusu Allah kullarını devamlı gözetlemektedir.”**[10]

Öyle ise kibirlenmek ve fahirlenmek boş bir gurur (aldanma)dır ve nankörlük alâmetidir. Üzerindeki nimet ve faziletleri Rabbinden değil, kendinden bilmek gafletidir.

Ancak şu var ki, şımarıklık göstermek için değil, şükretmek için... Övünmek için değil, sadece sevincini göstermek için... Böbürlenmek için değil, Rabbinin rahmetini belirtmek için... Ve kendine mâl ederek değil, Allah'tan bilerek, eriştiği bazı nimet ve faziletleri dile getirmek halis bir niyetle caiz olabilir.

anlat!”[11]

işarettir. Hz. İbrahim gibi;

“Haza min fadli Rabbi – İşte bu Rabbimin fazlı keremidir.”

demelidir.

“Ancak Rabbinin nimetlerini

ayeti de buna izin ve

Bu arada, **“Herkes ve her şey ne için ve (ne maksatla) yaratılmışsa, o kendisine müyesser (ve muvaffak) kılınır.”**

Hadis-i Şerifinin anlattığı hikmeti kavramaya ve o şuurla düşünüp davranmaya gayret etmelidir. Bu âlemden her şeyin ve her hadisenin mutlaka bir hikmeti, bir hakikati ve bir hedefi vardır. Hiçbir şey gayesiz, kıymetsiz ve gereksiz değildir. Zahirde çirkin gibi görülen şeyler bile, güzelliklerin derecesini ölçmek ve değerini bilmek içindir. Niye bazıları zengin, bazıları fakirdir? Niçin kimileri güzel, kimileri çirkindir? Neden bazı iklim ve ülkeler çok soğuk, bazıları çok sıcak ve çöl, bazıları dört mevsimdir? gibi -hâşâ- sanki Allah adaletsizlik ediyormuş gibi düşünmek şeytani bir vesvesedir.

Kuşları havada, balıkları deryada, solucan ve böcekleri toprakta, hatta alev böceği gibi bazı canlıları ateş ortamında, bazı canlıları ise buzlarda ve kutuplarda yaşamaya müsait yaratan Halık-ı Zülcelal, insanları da kendi coğrafyalarına uyum sağlayacak ve o şartlardan lezzet alacak bir fitrat ve farklılıkta yaratmıştır. Eskimolar kutup ve kış şartlarından... Bedeviler çöl hayatından ve kavurucu sıcaklardan memnun ve mutludurlar. Velhâsıl, biz Allah'tan razı olmadıkça, Allah bizden razı olmayacaktır. Allah'tan razı olmak ise, hem takdiratına, hem taksimatına, hem de şeriatına razı olmak ve kalben bile asla O'na itiraz ve isyana kalkışmamaktır. Bu iman olgunluğuna ise, ciddi ve sürekli bir ruhi terbiye ve manevi tedavi ile ulaşılabacaktır.

Bu konuyu bir hikâye ile bitirelim: Adamın biri **“Ya Rabbi, her yaptığın iyi, hoş da, şu Mayıs (hayvan dışkısı) böceklerini niye yarattın? Bunların ne özelliği var, ne güzelliği var, bunlar neye yarar?”** diye içinden geçirmiş... Bir müddet

sonra amansız bir hastalığa yakalanıvermiş... Gerek mü'min, gerek gayrimüslim olsun, gezmedik doktor bırakmamış. Ama çare bulamamış ve ıstırabı her geçen gün artmış. Sonunda gün görmüş bir kocakarı kendisine:

“Eğer, Mayıs böceklerinden bir torba toplayıp kaynatarak, bunları macun yapar ve kırk gün aç karnına birer kaşık yutarsan, belki iyileşirsin.”

tavsiyesinde bulunmuş... Adamcağız, çaresiz bu acı reçeteyi uygulamış ve rahatlamış... Aynı adam, bir gemi yolculuğunda, fırtınaya tutulup batma ve boğulma tehlikesiyle, herkes çırpınıp dururken, kendisinin bir kenarda oturup, bu gelişmeleri sükûnetle seyrettiğini görenlere ve bu soğukkanlılığın sebebini merak edenlere şu cevabı vermiş:

“A benim canlarım! Ben Allah'ın işine bir sefer karıştım. Tutup bana kırk gün Mayıs böceği yedirdi. Bu yüzden, ben artık sadece kendi işlerimle ve bana düşen görevlerle uğraşıp, Allah'ın işlerine karışmamaya yeminliyim... Hâşâ; O'na akıl verecek ve işini öğretecek değilim... Ne yaparsa o yerindedir, gereklidir ve güzeldir!..”

Evet; her işimizi Kur'an'ın hükmüyle düzenlemeli, ama her neticeyi takdirin hikmetiyle düşünüp değerlendirmelidir.

En Tehlikeli Yalan; Kişinin Kendini Kandırmasıdır

Din düşmanı ve inkârcı takımının iftira ve istihkara (hakarete) yöneldiği, Fetocular gibi ABD hizmetkârı bazı cemaatin ise istismar ettiği büyük İslam âlimi Bediüzzaman şöyle diyor:

“Yol ikidir: Ya sükut etmektir (susmaktır). Çünkü söylenen her sözün doğru olması lazımdır. Veya sıdktır (doğru konuşmaktır). Çünkü İslamiyet'in esası, sıdktır (doğruluktur). İmanın hassası (temel özelliği) sıdktır (doğruluktur). Bütün kemalata isal edici (iyiliklere, olgun ve onurlu derecelere ulaştırıcı), sıdktır. Ahlak-ı aliyenin (yüksek ahlakın esası ve) hayatı, sıdktır (doğruluktur). Terakkiyatın mihveri (maddi ve manevi ilerlemenin merkezi) sıdktır (doğruluktur). Alem-i İslam'ın nizamı (İslam aleminin düzeni (huzur ve felahı) sıdktır (doğruluktur). Nev-i beşeri kâbe-i kemalata isal eden, (insanlığı

ahlak ve terbiye ufkuna ulaştıran sıdktır (doğruluktur). Ashab-ı Kiram'ı (sahabeleri) bütün insanlara tefevvuk ettiren (üstün kılan) sıdktır (doğruluktur). Muhammed-i Haşimi Aleyhissalatü Vesselam'ı meratib-i beşeriyenin (insanlık derecesinin ve nübüvvet mertebesinin) en yükseğine çıkaran, sıdktır (doğruluktur)."[12]

Doğruluğun en önemli göstergesi ise; kendisini olduğu gibi tanıması ve tanıtması, yani içi dışı bir olması, yalanın en tehlikelisi ise; insanın kendini kandırması, çığ ve çirkin yönlerini kapatması ve kirli-hain niyetlerini ustalıklı saklamasıdır. Şeytan insanları çeşitli mazeretlerle, telkinlerle, aldatıcı davetlerle kendi yoluna çekmeye çalışır. İnsanlara yaratılış amaçlarını unutturarak, onları dünyevi çıkarlara, geçici ideallere yöneltip saptırır. Eğer bir insan, şeytanın bu çağrısına uyar ve her şeyi yaratmış olan Rabbimizin çağrısından yüz çevirirse, işte o zaman doğruyu görebilmesi zorlaşır. Allah; Kur'an'da böyle insanların durumunu, Zuhruf Suresi'ndeki ayetlerde şöyle buyurmaktadır:

"Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur. Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar. Sonunda Bize geldiği zaman, der ki: 'Keşke benimle senin aranda iki doğu (doğu ile batı) uzaklığı olsaydı. Meğer ne kötü yakın-dost(muşsun sen).' (Bu söylenmeleriniz,) Bugün size kesin olarak bir yarar sağlamaz. Çünkü zulmettiniz. Şüphesiz azapta da ortaksınız. Öyleyse sağır olanlara sen mi dinleteceksin veya kör olan ve açıkça bir sapıklık içinde bulunanı hidayete erdireceksin?"[13]

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi, Allah bu insanları **sağır ve kör** olarak nitelendirmiştir. Kuşkusuz burada söz konusu olan, fiziksel anlamda bir sağırlık ve körlük değildir. Allah bu insanların manevi açıdan kör ve sağır olduklarını, doğru yola yapılan daveti duymazlıktan, gerçekleri görmezlikten geldiklerini bildirmiştir. Kısacası; bu insanlar, akıl ve vicdanlarına uymayarak, Allah'ın emirlerini ve hesap gününü göz ardı etmekte ve bu şekilde kurtulabileceklerini zannetmektedirler. Oysa bu insanlar yalnızca kendilerini aldatıvermektedirler.

Şunu öncelikle belirtmeliyiz ki: Kendilerini kandıran insanlar, dünya üzerinde az sayıda bulunan istisna kişiler değildir. Kur'an'da bildirildiği gibi; "...Hayır, onların çoğu Hakkı bilmiyorlar, bundan dolayı yüz çeviriyorlar."[14] Ve yine; ***"...insanlardan çoğu Rablerine kavuşmayı inkâr ediyorlar."***[15]

Burada söz edilen kişilerden olmamak için, herkesin kendisi adına bir kez daha düşünmesi ve kendini kandıranlardan olmamak için çaba göstermesi gerekmektedir. Çünkü dünyadayken doğrulara gözlerini kapatarak kendini kandırmak, ahirette insana

yarar değil büyük bir zarar verecektir.

Sorguya çekilince; "Aklıma gelmedi, bilmiyordum" diyebileceğini zannederek kendini aldatanlar:

İnsanın hayatı boyunca yaşadığı her ânı; bir filmin karelerine benzetecek olursak, bir yaşamın trilyonlarca kareden oluştuğunu düşünebiliriz. Bu trilyonlarca kareden her biri, insan için tanınmış bir fırsat demektir. İnsanın hayatındaki her ân, gerçekleri düşünmesi, doğruları görebilmesi için hesap gününden önce kendisine verilmiş bir nimettir. Bu nimeti hayra kullananlar; düşünerek, dünya hayatının gerçek yönünü kavrayabilen kimselerdir. Düşünmeyenler ve yaşamlarını gaflet içinde sürdürenler ise, bu fırsatı boşa verenlerdir. Kuşkusuz, düşünmek kavramından herkes farklı bir anlam çıkarabilir. Kiminin "düşünmek"ten anladığı, geleceğini garanti etmektir. Geleceğe dair planlar yapmak, yatırımlarda bulunmak, düşünmenin bir göstergesidir onlar için... Kimi ise düşünmeyi, geçmişin muhasebesini yapmak olarak görmektedir. Durmaksızın geçmişte yaptıklarını, kazandıklarını veya kaybettiklerini düşünüp dertlenir. Kimi ise **"sadece bugünü düşünmenin, yarını hiç düşünmemenin"** faydalı olduğu kanaatindedir. Bu, onun hayat felsefesidir. Günü gününe yaşar, belli bir amacı ve izlediği yolu da yoktur. Sabah kalktığına kahvaltıda ne yiyeceğini düşünür, işe giderken hangi vasıtaya bineceğini düşünür, öğlen yemeğine kimlerle çıkacağını düşünür, akşam gelecek misafire ne yemek yapacağını düşünür, hangi şirketin hisse senetlerini almasının kârlı olacağını düşünür, ertesi günkü futbol maçına bilet bulup bulamayacağını düşünür, okul partisine kiminle gideceğini düşünür... Kısacası çoğu insanın zihni; günlük, sıradan ve sathi düşüncelerle meşgul edilir.

İşte yeryüzündeki yüz milyonlarca insan, bu ve benzeri düşüncelerle ömrünü geçirir. Ve görülen odur ki, maalesef insanların çoğu, bu tarz konular dışındaki derin konular ve gerçek sorunlar ve sorumluluklar üzerinde düşünmeye pek gerek görmemektedir. Ancak burada "düşünmek"ten kastedilen; insanın yaşamının gayesini, çevresindeki yaratılış delillerini, Allah'ın kâinata tecelli eden muhteşem sanat eserlerini, ölümü, ahireti, hesap gününü, yeryüzünde hak ve adaletin hâkimiyet gayretini düşünmektir. İşte insanların çoğunluğunun eksik olduğu yön budur. Maalesef insanlar; senelerce eğitim görüp biyolog, mühendis, tıp doktoru, profesör olur, ama hayatında bir kez bile *'hiç yokken nasıl var olduğunu, bunun da mutlaka bir amaç üzerine olduğunu'* düşünmezler. Tez hazırlar, doktora yapar, asistan olur, öğretim üyesi olur, insanlara şifa dağıtan bir doktor olur, avukat olurlar, **ama niçin ve nasıl yaratıldıklarını ve yaratılışlarını Allah'a borçlu olduklarını hiç düşünmezler. Kitaplar yazar, televizyonlarda açık oturumlara katılır, her konuda düşünüp fikir beyan ederler, ama bir kere olsun ölümü ve sonrasında Allah'a verecekleri hesabı akıllarına getirmezler. İşte böyle insanlar büyük bir ziyan içindedirler. Çünkü her insan, er ya da geç ölümle karşılaşacak ve Allah'a olan kulluğundan sorguya çekilecektir.**

"Düşünmemiş" olmak, hiç kimseye bir yarar vermeyecektir.

Ahirete gittiğinde ise; kaçtığı gerçekleri yaşayarak kavrayacak ve Allah'ın huzurunda hesap verirken;

"bilmiyordum, aklıma gelmedi, düşünemedim"

gibi samimiyetsiz mazeretlerin geçerli olmadığını açıkça görecektir.

Allah bir ayetinde insanlara, hesap gününün

"zalimlere kendi mazeretlerinin hiçbir yarar sağlamayacağı gün..."[16]

olduğunu haber vermiştir. Başka ayetlerde de bu gerçek haber verilmiştir:

"Artık o gün, zulmedenlerin ne mazeretleri bir yarar sağlayacak, ne (Allah'tan) hoşnutluk dilekleri kabul edilecektir."[17]

"Biliyordum, ama zaman ve şartlar müsaade etmedi" diyerek kendini kandıranlar:

Allah; Kur'an'ı tüm insanlara **yol gösterici bir rehber**, Resulullah'ı da **en güzel örnek olarak** yollamıştır. Kıyamete kadar tüm insanlar, Kur'an'da bildirilen emirleri yerine getirmekle, ibadetleri uygulamakla yükümlü tutulmuşlardır. Allah'ın Kur'an'da istisna olarak bildirdiği durumlar dışında; her insan, ibadetleri yerine getirip getirmediği konusunda, din günü hesaba ve sorguya alınacaktır. İşte bu yüzden; kendi kendine birtakım mazeretler uydurarak, Allah'a kulluk görevini yerine getirmeyen kişi, kendisini aldatmaktadır. Bu açık gerçeğe rağmen, insanlar sürekli olarak içinde buldukları şartları bahane edip, Allah'a karşı olan sorumluluklarından kaçınmaktadır. Okul yıllarında ayrı, iş hayatına atılınca ayrı, evlenip çocukları olunca ayrı bahaneler uydurulmaktadır. Din ahlakını yaşamaya ve Kur'an adaletini hâkim kılmaya samimi niyetleri olmadığı için, çeşitli konular ibadetlerini yerine getirmelerine engel sanılmaktadır. Öne sürdükleri engellerden en başta gelenleri de; müsait zamanlarının olmaması ve şartların uygun olmaması iddiasıdır. Oysa, günlük yaşamları içinde insanlar pek çok işe rahatlıkla zaman ayırırlar. Özellikle bir çıkarları söz konusu olduğunda, gerekirse başka isteklerinden fedakârlık eder, ama yine de o iş için gereken zamanı ayarlarlar. Ayrıca buldukları şartlar o işi yapmalarını engelliyorsa, bu engelleri kaldıracak çözümleri de çok çabuk düşünüp bulurlar. Ancak insanların geneline bakıldığında, ibadetler konusunda aynı kararlılığı göstermedikleri anlaşılır.

"Namaz kılmak istiyorum, ama hiç zaman bulamıyorum", "çalışıyorum, nasıl oruç tutabilirim", "okula gidiyorum, ders çalışmam lazım, ibadete vakit ayıramam", "burası yazlık, burada oruç tutamam" gibi mazeretler öne süren insanlara çevrenizde sık sık rastlamışsınızdır. Aynı şekilde "sabırlı bir insan olmak istiyorum, ama olaylar çok üst üste geliyor", "öfkelenmek istemiyorum, ama ortam çok stresli" benzeri bahanelerle çirkin bir ahlak gösteren insanları çokça görmüşsünüzdür. Bu insanlar aslında Kur'an ahlakını yaşama konusunda samimiyetsiz bir yaklaşım içindedirler. Çünkü biraz önce de belirttiğimiz gibi, insanlar dünyaya yönelik bir çıkar umduklarında, zamanı ve şartları göz ardı ederek, gerektiğinde her türlü çözümü bularak istedikleri şeyi yaparlar. Ama konu;

kendilerini yaratan ve yaşatan Allah'a karşı yerine getirilmesi gereken bir sorumluluk olduğu zaman, hemen imkânsızlıklardan şikâyet etmeye başlarlar. Bu konunun daha somut bir şekilde anlaşılabilmesi için şöyle bir örnek verelim. Bir insana, günde 1 saatini ayırarak bir iş yapması karşılığında çok yüklü bir miktarda para teklif edilse (örneğin, aylık kazandığı maaşın 10 mislinin ödeneceği söylene), bu kişi içinde bulunduğu şartlar ne olursa olsun, hemen teklifi kabul eder. Üstelik bu insan; bir yandan üniversite sınavına hazırlanıyor olabilir veya aynı zamanda bir işte çalışması gerekebilir. Her ne olursa olsun, gerekirse uykusundan fedakârlık yapar, gerekirse kendine ayırdığı vakitten kısar, ama zaman gibi bir konuyu problem olarak öne sürmez. Aynı şekilde tüm şartlarını da hemen bu işe uygun hale getirir. Bu, dünya üzerindeki insanların çoğu için geçerli olan, inkâr edilemez bir gerçektir.

“İnsana o gün, önceden takdim ettikleri ve erteledikleri şeylerle haber verilir. Hayır; insan, kendi nefsine karşı bir basirettir. Kendi mazeretlerini ortaya atsa bile.”[18] İşte bu yüzden siz de dikkat edin, sakın bu insanlar gibi ahirette geçerli olmayacak mazeretleri dünyada öne sürerek kendinizi kandırmayın. Ayette bildirildiği gibi, her ne mazeret ortaya atarsanız atın, siz aslında bunun geçerli olmadığını kavrayabilecek bir "basirete" sahip kılınmış insanlarsınız. Eğer nefsinize uyarsanız, bunun hesabını Rabbimiz olan Allah'a veremez ve çok ağır cezalara çarptırılırsınız. Sizin zaten şu an dünya üzerinde varoluş amacınız Allah'a kulluk etmektir. Yapmanız gereken diğer işlerin hiçbiri, bundan daha öncelikli ve önemli değildir. Çünkü ebedi kurtuluşunuz, ancak Allah'ın rahmetini kazanmakla mümkündür.

"Yorgunum, hastayım" diyerek Allah'a ibadet etmeyenler ve mazeret uyduranlar:

İnsanların din ahlakını yaşamama konusunda öne sürdükleri mazeretlerden biri de fiziki rahatsızlıklardır. Örneğin, Allah'a ibadette isteksiz olan bir kişi gerçekte hasta olmadığı halde, "hastayım, yorgunum" gibi bahanelerle kendisini ve çevresindekileri kandırma yoluna gider ve sorumluluklarını yerine getirmekten kaçınır. Oysa bu kişi unutmamalıdır ki, Allah her şeyi bilir. İnsanın hiçbir hareketi, hiçbir düşüncesi Allah'tan gizli kalmayacaktır. Aklından geçen her düşünce, kalbinde hissettikleri ve bilinçaltında gizli olanları Allah bilip durmaktadır. Kur'an'da haber verildiği gibi ***"...Şüphesiz Allah; sinelerin özünde saklı duranı bilendir."***[19] ***"Allah (ağır yükleri) sizden hafifletmek ister. (Çünkü) İnsan zayıf olarak yaratılmıştır."***[20] ***"Hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz; elimizde Hakkı söylemekte olan bir kitap (herkesin hayatı ve bütün davranış kayıtları) vardır ve onlar hiçbir haksızlığa uğratılmazlar."***[21]

İnsanların çoğu ise; Allah'ın merhametine ve lütfuna karşılık son derece nankörce bir tavır ortaya koymaktadır. Dünyaya olan hırs ve bağılıklarından ötürü ibadetlerini, İslam ve insanlık

görevlerini yerine getirmeme konusunda sürekli olarak başka bahanelere sığınmaktadır. Elbette bunu yapmakla yalnızca kendilerini kandırıp zarara sokacaklardır.

"Nasıl olsa Allah beni affeder" diyerek şeytana aldananlar:

İnsanların çoğu Allah'ın varlığını bilir ve kabul ederler, ama O'nun kudretini gereği gibi takdir edip, O'na hürmet ve itaate yanaşmazlar. Yanılgıya düştükleri konu Allah'ın varlığı değil, Allah'ın sıfatlarıdır. Örneğin; Allah'ın kullarına karşı çok lütfkâr, bağışlayıcı ve merhametli olduğunu düşünürler de, **Allah'ın inkârcılardan intikam alan, onlara azap eden, kahreden sıfatlarını** düşünmeye pek yanaşmazlar. Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen bu insanların, Allah korkuları ya hiç yoktur veya çok sınırlıdır. Bu da insanın ahireti açısından çok tehlikeli bir durumdur. Çünkü Allah korkusu olmayan, yaptıklarının karşılığında ceza göreceğine inanmayan bir insan, her türlü kötülüğü ve zulmü rahatlıkla yapabilir. Allah'ın yasakladığı, haram kıldığı her türlü suçu işleyip, sonra da "nasıl olsa Allah affeder" gibi gerçeklerden uzak, sapkın bir düşünceye kapılabilir. İşte bu yüzden şeytan, insanlara hep bu yönden yaklaşır ve insanların kendilerini "nasıl olsa affedilirim" düşüncesiyle kandırmalarına neden olur.

***"Yoksa kötülöklere batıp-yara alanlar; kendilerini, iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi (olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar. Allah, gökleri ve yeri Hak olarak yarattı; öyle ki, her nefis kazandıklarıyla karşılık görsün. Onlara zulmedilmez."*[22]** ***"Allah'a döneceğiniz gündən sakının. Sonra herkese kazandığı eksiksizce ödenecek ve onlara haksızlık yapılmayacaktır."*[23]**

Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, elbette her insan yaşadığı müddetçe bir çok hatalar yapabilir ve işlediği suçlardan, yaptığı hatalardan dolayı pişmanlık da duyabilir. Çünkü insan, hata yapmaya yatkın bir varlıktır; hiçbir insanın hatasızlık veya kusursuzluk iddiası olamaz. İşte bu yüzden, insan dünyada bulunduğu sürece bağışlanmak için Allah'a tevbe edebilir. Allah, her insana ölene kadar tevbe etme imkânı vermiştir. Ama Kur'an'da hangi tevbenin samimi tevbe olduğu ve kabul göreceği de haber verilmiştir.

"Nasıl olsa ben cennete giderim" düşüncesiyle kendini avutanlar:

Dini olduğu gibi ve bir bütün halinde yaşamayan toplumlarda, insanların kendilerini kandırdıkları konulardan biri de, **kendilerinin cennete girmeye peşinen hak sahibi olduklarını**

düşünmeleridir. Bu insanların büyük çoğunluğunun, ölümden sonra hayat olduğunu kabul etmelerine rağmen, İslam ahlakını ve Kur'an ahkâmını yaşamamalarının nedeni, kendilerinin mutlaka cennete gideceklerine dair olan zanlarıdır. Bu gibi kişilerin nereden böyle bir kanaate vardıkları bilinmez. Ama büyük çoğunluğu, kendisini diğer insanlarla kıyaslayarak, sadece iyi yönlerini görür ve bu yüzden de

başkalarına ve azıtmış çoğunluğa göre iyi bir insan oldukları ve bu durumda cennete girmeyi hak kazandıkları kanaatine varır

. En şaşırtıcı olanı da, bu insanların "iyilik" kavramını, Kur'an'a göre değil de, cahiliye kıstaslarına göre değerlendirmeye kalkışmalarıdır. Allah'ın hoşnut olacağı bir yaşamı ve ahlaki değil, buldukları toplumun hoşnut olacağı bir yaşamı ve ahlaki seçerler. Ve cahiliye kıstasları ile yaptıkları değerlendirme sonucunda, kendilerini kandırarak cennete gireceklerini düşünürler. Hiç kuşkusuz Allah'tan cennetini ümit etmek ve istemek güzel bir beklentidir. Ama bu temenninin samimi olduğunun en önemli göstergelerinden birisi, kişinin hayatının her anında cennete yakışacak bir iman ve ahlak sergilemesi ve Allah'tan korkup sakınarak hareket etmesi olacaktır. Aksi takdirde, yani Allah'ın razı olmayacağı bir yaşam tarzı içindeyken, kulluk görevlerini yerine getirmeden ve Hak uğrunda cihad edip, çile çekmeden cennete gideceğini ileri sürmek; son derece samimiyetsiz bir yaklaşım olacağı gibi bu düşünce, kişinin kendisini kandırmasından başka bir şey değildir. Bir insan, Kur'an'da tarif edilen cehennem ortamını öğrenip tefekkür ettiğinde, bir saniye dahi cehennemde bulunmayı göze alamaz. Hatta cehennemde bulunmak bir yana, cehenneme yaklaşımdan bile şiddetle kaçınır. Çünkü cehennem, bir insanın dünyada tahayyül dahi edemeyeceği çok şiddetli zorluklarla, acılarla, sıkıntılarla, azaplarla, çirkin ve çekilmez kahırlarla dolu bir zindandır. Allah Kur'an'da cehennem azabının, insanların yok olmak isteyecekleri kadar şiddetli bir azap olduğunu bildirmiştir:

“Elleri boyunlarına bağlı olarak, sıkışık bir yerine atıldıkları zaman, orada yok oluşu isteyip-çağırırlar.”[24] ***“(Cehennem bekçisine:) ‘Ey Malik (bekçi), Rabbin bizim işimizi bitirsin’ diye haykırdılar. O: ‘Gerçek şu ki siz, (burada) kalacak kimselersiniz’ dedi.”[25]*** ***“(Hz.Yusuf)... Ey göklerin ve yerin Yaraticısı, dünyada ve ahirette benim velim Sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salihlerin arasına kat.”[26]***

Bu durumda kimse kendisini kandırmasın; Allah'a boyun eğip teslim olmadığı ve Rabbimizin rızasını kazanmadığı sürece, hiç kimse cennetin kapılarından içeri giremeyecektir. Allah bir ayetinde, bunun imkânsız olduğunu, insanlara çok açık bir örnekle bildirmiştir: ***“Şüphesiz ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı büyüklenenler, onlar için göğün kapıları açılmaz ve halat (ya da deve) iğnenin deliğinden geçinceye kadar cennete girmezler. Biz suçlu-günahkârları işte böyle cezalandırırız.”[27]***

"Herkes öyle düşünüyordu, ben de onlara uymaya mecbur kaldım" diyerek yalan atanlar:

İnsanların yanılığa düştükleri pek çok konuda, topluluk psikolojisinin yaygın ve yerleşik gafletin etkisi vardır. Özellikle Kur'an nizamından ve İslam ahlakından uzak yaşayan toplumlarda, yanlış ya da kötü de olsa çoğunluğun benimsediği düşünce ya da tavırlar, kişi tarafından da benimsenmeye başlanır. Kişi aslında vicdanen doğruyu bilmesine rağmen sırf kalabalığın etkisiyle, **"bu kadar kişinin bir bildiği vardır"** gibi hatalı bir fikirle vicdanını susturur ve çoğunluğa uyar. Hâlbuki çoğunluk, hiçbir konuda ölçü olamaz. İnsanlara doğruyu yanlıştan ayırt etmeleri için indirilmiş olan ölçü; yalnızca Kur'an'dır ve bunun en güzel ve örnek uygulayıcısı Resulullah'tır. Kur'an, sünnet, akıl ve bilim dışında birtakım kıstasları kabul edenler ve uyanlar, çok büyük hatalara kayacaktır. Nitekim Allah Kur'an'da; insanları çoğunluğa uymamaları konusunda açıkça uyarmıştır:

"Yeryüzünde

olanların (insanların) çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak 'zan ve tahminle yalan söyleyip dururlar.'[28]

Çoğunluğa uymanın temelinde; "herkes öyle düşünüyor ve davranıyordu, ben de onlara uymaya mecbur olduğumu sandım" gibi aciz bir mantık yatmaktadır. Yani kişi doğru bildiğinden vazgeçip çoğunluğa uymadığı takdirde, insanların tepkisine uğramaktan, onlar tarafından kınanmaktan ya da dışlanmaktan korkmaktadır. Bu, genç-yaşlı tüm insanlar arasında son derece yaygın bir şeytani mantıktır. Sırf bu yüzden ibadetlerini ve görevlerini yerine getirmekten kaytaran, bir ömür boyu Allah'ın rızasını unutup çoğunluğun rızası için yaşayan insanlar vardır. Oysa insan; çevresindeki yüzlerce, binlerce insanın değil, sadece Allah'ın rızasını aramakla sorumlu kılınmıştır. Aynı şekilde insan, kimin ne düşüneceğini hesaplamak ve buna göre hareket etmek durumunda da kalmamalıdır. Allah; Kur'an'la ve Resulullahla (SAV) insanları her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturmuş durumdadır. İnsan yalnızca Allah'a hesap verecek, Kur'an'a, Resulullah'a uyup uymadığından sorulacaktır.

"Bilim adamları dini inkâr ediyordu, onlara inandım" diyerek kurtulacağını sananlar:

İnsanların dini inkâr etmek için öne sürdükleri mazeretlerden biri de, Allah'ı ve ahiret gününü inkâr etme yanılığısına düşen bilim adamlarının varlığıdır. Özellikle içinde yaşadığımız dönem, bilimin ve teknolojinin ciddi şekilde ilerlediği, bilimsel açıdan tarih boyunca yaşanmamış pek çok tecrübenin ve gelişmenin yaşandığı bir yüzyıldır. Bilim ve teknolojinin sağladığı imkânlarla, evrendeki düzen ve tasarım daha net ortaya çıkmakta, Allah'ın yarattığı sistemlerin kusursuzluğu daha iyi anlaşılakta, canlıların sahip olduğu pek çok yaratılış gerçeği daha yakından tanınmakta, Kur'an'ın mucizeleri teker teker keşfedilmeye başlanmaktadır. Ancak tabii bir de bilimi kendi dünyevi çıkarları için kullanan, inkârcı zihniyetlerini onunla desteklemeye çalışan kişiler de vardır. Bu kişiler "bilim adamı" sıfatıyla ortaya çıkmakta, ancak bilimi; gerçekleri araştırıp bulmak için değil, kendi ideolojilerini beslemek için kullanmaktadırlar. Bu kişiler evrendeki ve canlılardaki kusursuz yaratılışı ve mucizevi özellikleri görmezden gelerek, 'h

er şeyin tesadüfler sonucu kendiliğinden var olduğu'

gibi gerçek dışı, akla ve vicdana aykırı bir iddia ile ortaya çıkmaktadırlar. Bu çevrelerin amacı, Allah'ın varlığını inkâra kalkışmak ve toplumları da küfre kaydırmasıdır. Bu yolla; hiç kimseye karşı sorumluluk duymayan, başıboş bireylerden oluşan, her türlü haksızlık ve ahlaksızlığın yaygın olarak yaşandığı toplumlar oluşturmak amaçlanmaktadır.

“İnkâr edenler, iman edenlere dedi ki: ‘Siz bizim yolumuzu izleyin, hatalarınızı biz yüklenelim.’ Oysa kendileri, onların hatalarından hiçbir şeyi yüklenecek değildir. Gerçekten onlar, elbette yalancıdırlar. Şüphesiz onlar, hem kendi yüklerini, hem kendi yükleriyle birlikte başka yükleri de yüklenecekler ve kıyamet günü, düzüp uydurduklarına karşı sorguya çekileceklerdir.”[29]

Küfrün ve Kötülüğün Tohumu: “Yalan”dır!

Dünyevileşen insan, var oluşunu ebedî âleme göre değil de, gelip geçici dünya hayatına göre mânâlandırıldığından, ciddi bir aldanma sürecine kapılmaktadır. Günümüzde insanoğlu, modernite rüzgârlarıyla aslına ve ruhuna yabancılaşmaya başlamıştır. Moderniteyi takip eden süreçte ise, maddî-mânevî her şeyi paramparça ederek anlamlandırmaya çalışan yıkıcı ve yozlaştırıcı postmodern felsefelerle, insanlık iyiden iyiye sersemletilmiş durumdadır. İnsanların, ***“Neciyim, nereden geldim, nereye gidiyorum?”*** sorularını kendi kendilerine ve birbirlerine sormamaları için neredeyse her şey yapılmaktadır. Kitle iletişim vasıtalarında ve Hollywood'un başını çektiği film ve dizi senaryolarında sürekli işlenen; hayatı hızlı yaşama felsefesi, insanları âdeta başıboş yaşamaya şartlandırmaktadır. Var olmanın esas gayesi olarak dünyadan keyif alma; tüketim çılgınlığıyla birlikte beyinlere pompalanmaktadır. Âdeta insanlar, varlığını ve birliğini kâinatın her zerresinde, hadsiz mühürlerle bildiren Yüce Yaratıcı, hâşâ 'sanki yokmuş' gibi bir hayat sürmeye mahkûm bırakılmaktadır. Ve bu akıl almaz oyunda başrol ise; hakikatin hilâfından başka bir şey olmayan 'yalan'a verilmiş durumdadır. Evet bugün yalan, (onu yasaklayan dinlere ve öğretilere rağmen) belki de hiçbir dönemde olmadığı kadar maalesef revaçtadır ve yaygındır. Üstelik bugün söyledikleri, dün söylediklerini tutmayan yalancı devlet adamları ve yalaka yandaşları, toplumda rağbet ve kıymet kazanmaktadır.

Evrensel doğruluk modeli: “El Emîn!” yani kendisi mü'min ve metin, herkes de kendisinden emin olan Hz. Peygamberin örnek yaklaşımı:

Doğruluk dendiğinde aklımıza gelen ilk isim; yüreklerimizi ferahlatan, insanlığın iffihar tablosu, El-Emîn, Muhammedü'l-Arabî (SAV) Hazretleri'dir. O'nun (SAV) yalan karşısındaki tavizsiz duruşu, hem tarih ilmiyle kayıt altına alınmış, hem sosyal bilimin kriterlerince doğrulanmış bir hakikattir. Şanı yüce Peygamberimiz (SAV), ferdî ve sosyal açıdan asla yalana tevessül etmemesiyle ve ona karşı duruşuyla insanlık için değişmez, eskimez ve erişilmez bir insan modelidir. İslam'ın iki pınarı olan Kitap ve Sünnet'çe Efendiler Efendisi'nin (SAV) bu örnek ve orijinal hâli, her kültürün insanınca kolayca anlaşılabilir derecede açık olarak ortaya serilmiştir. Kur'an-ı Kerim; Efendiler Efendisi'nin (SAV), bu milim şaşmaz *doğruluğunu*; *“Sen büyük bir ahlak üzeresin.”*[30] d iye tarif ve takdir ederken, O'na yâr olanlara da; *“Andolsun ki, Allah'ın peygamberinde, Allah'ı ve ahireti arzu eden ve Allah'ı çok anan kimseler için güzel bir örnek vardır.”*[31] kuvvetli işaretiyle ve *“Peygamber size ne verdi ise onu alın ve size neyi yasakladı ise ondan sakının.”*[32] emriyle, bir bağlılık modeli takip etme çerçevesi çizmektedir.

Sahih Hadis rivayetleri, Kur'an'ın ayet ve hidayetine paralel olarak Efendiler Efendisi'nin (SAV), doğru söz esasına dayalı eşsiz ahlakını bize haber vermektedir. Öyle ki esas prensip -**emrolun duğu gibi dosdoğru olma**- hiç değişmediğinden, birkaç misal meseleyi aydınlatmaya yetmektedir. Sahabe (RA) şöyle nakletmektedir:

• **Sorduk: “Ey Allah'ın Resulü! Mü'min korkak olur mu?” “Evet!” buyurdular. “Peki cimri olur mu?” diye sorduk, yine: “Evet!” buyurdular. Biz bu sefer; peki ya Resulullah, mü'min yalancı olur mu?” diye sorduk. Bunun üzerine: “Hayır!” buyurdular .”**[33]

• “Hz. Ömer radiyallahu anh, bize Câbiye'de hitap etti ve dedi ki: “Resulullah aleyhissalâtu vesselâm, tıpkı benim sizin aranızdaki şu kalkmam gibi, bizim aramızda hitap için ayağa kalktı ve dedi ki: **“Ashabım, bunları takip edenler (tabiîn) ve onları da takip edenler (etbauttabiîn) hakkında Bana riayetkâr olun (Benim hatırım için onlara da saygılı bulunun). Çünkü onlardan (etbauttabiînden) sonra yalan yaygınlaşacak, öyle ki, kişi kendisinden şahitlik istenmediği hâlde şهادette bulunacak, yemin talep edilmediği hâlde yemin edip duracak.”**[34]

• “Resulullah aleyhissalâtu vesselâm: **“Size büyük günahların en büyüğünü haber vereyim mi?”** buyurmuş ve bunu üç kere tekrar etmişlerdi. Biz: **“Evet!”** deyince; **“Allah'a şirk koşmak, anne ve babaya haksızlık ve saygısızlık yapmak ve cana kıymak!”**

buyurdular. Bu sırada dayanmış durumda idi, yere oturup

: “Haberiniz olsun! Yalan söz ve yalan şahitlik!”

(İse bütün günahların ve kötü sonuçların kaynağıdır!) dedi ve bunu o kadar tekrar etti ki,

“Keşke kesse artık!”

temennisinde bulunduk.”[35]

“Hâlık’ın sayısız adı vardır, en başı Hak’tır. Hak’tan uzaklaşmanın akıbeti berbattır!”

Çetin bir ‘ruh tufanı’nın yaşandığı bugünün dünyasında, kötülüğü ve çirkinliği bütün insanlarca kabul edilen yalanın, nasıl olup da bu kadar yaygın hale geldiği, ferdi ve içtimaî tesirleri üzerinde dikkatle düşünülmelidir. Hak’ın rızasının ve hakikatin hatırının her şeyden önemli olduğu gerçeği, her türlü ilmî vasıtalar kullanılarak gösterilmelidir. Günümüzün insanını hakiki medeniyete ulaştırmanın ve yalandan korumanın yolu, konuşurken-yazarken, hepsinden önemlisi yaşarken; sadece, hakikati ifade etme cesaret ve ciddiyetine erişmekten geçmektedir.

Bu makaleyi sesli olarak dinleyebilirsiniz:

{mp3}ihlaskavramiveyobazlasma{/mp3}

[1] Şems: 7-9

[2] Kamer: 49

[3] Hadid: 22

[4] Taha: 50

[5] Kasas: 68

[6] Nisa: 79

[7] Şura: 30

[8] Şura: 34

[9] En'am: 44

[10] Fatır: 45

[11] Duha:11

[12] İşarat-ül İcaz: s. 82

[13] Zuhruf: 36-40

[14] Enbiya: 24

[15] Rum: 8

[16] Mü'min: 52

[17] Rum: 57

[18] Kiyamet: 13-15

[19] Al-i İmran: 119

[20] Nisa: 28

[21] Mü'minun: 62

[22] Casiye: 21-22

[23] Bakara: 281

[24] Furkan: 13

[25] Zuhruf: 77

[26] Yusuf: 101

[27] Araf: 40

[28] Enam: 116

[29] Ankebut: 12-13

[30] Kalem: 4

[31] Ahzab: 21

[32] Haşr: 7

[33] (Safvân İbnu Süleym (ra) - Muvatta, Kelâm 19, (2, 990).)

[34] (Cabir İbnu Semüre (ra) Kütüb-ü Sitte 6683)

[35] (Ebu Bekir (ra) - Buhâri, Şehâdât 10, Edeb 6, İsti'zân 35, İstîtâbe 1; Müslim, İmân 143, (87); Tirmizi, Şehâdât 3, (2302).)